

Ill Johan Ahlström

Motala centrum 2025 - vår gemensamma vision

På bilden ovan illustreras några av alla de byggnadsprojekt som kan bli aktuella i centrum. Illustration av Johan Ahlström.

Motala Centrum 2025 har tagits fram under åren 2012-2014 i samverkan mellan Fastighetsägarna Göteborg första regionen, Göta kanalbolag, Tillväxt Motala, centrumföreningen Mitt i Motala och Motala kommun.

Ett omfattande samråd med motalabor och andra intresserade har gett många värdefulla synpunkter och lett till ett flertal förbättringar av visionen. Samrådsprocessen och synpunkterna redovisas i *Röster om Motala Centrum 2025*.

Mer information

Om du vill ha mer information, så finns det på:

<http://www.motala.se/sv/Invanare/Politik-och-forvaltning/Framtidens-Motala--en-utvecklingsplan-for-tillvaxt/Motala-centrum-2025/>

www.motalacentrum.se

Frågor

Om du har frågor är du välkommen att kontakta:

Leif Sjögren

E-post: leif.sjogren@motala.se

Telefon: 0141- 22 51 95

Framsidan är en illustration av Johan Ahlström.

Medverkande

Följande personer har deltagit i arbetet:

Motala kommun: Caroline Johansson, planarkitekt; Leif Sjögren, stadsbyggnadschef; Matilda Åslin, planeringsarkitekt; Elin Molin, bitr. planeringschef; Caroline Gyllemark, landskapsarkitekt; Marie Kristoffersson, miljösamordnare; Marcus Torstenfelt, trafikplanerare

Centrumföreningen Mitt i Motala: Marianne Lindh och Lotta Eliasson, centrumledare

Göta kanalbolag: Anna Meyer, marknads- och kommunikationschef

Fastighetsägarna GFR: Björn Lundborg, Joakim Bierfelt

Tillväxt Motala: Joakim Ljungkvist

Med sikte på 2025

Nu är det läge

Med nya riksväg 50 och dubbelspåret har vi blivit av med genomfartstrafiken samtidigt som vi fått pendeltåg till Motala Central. Detta ger nya möjligheter att utveckla centrum som vi vill ta vara på.

Vi vill satsa på Motala centrum

Det är i centrum vi utträttar våra ärenden och möter varandra. Stads kärnan har stor betydelse för vår identitet som motalabor och som motor för Motalas framtidsutveckling. Centrum, med Stora torget, hamnen, Göta kanal är också den plats där de flesta besökare möter staden och får sin bild av Östergötlands sjöstad. Vill vi att Motala ska vara attraktivt och kunna locka till sig nya invånare, företag och turister så måste vi ha en inbjudande, levande, spännande och värdad stadskärna. Fler boende och arbetande i centrum betyder att färre av oss blir beroende av bilen för vårt dagliga resande. En satsning på centrum är därför också en satsning på en hållbar och miljövänlig stad. Därför har vi bestämt oss för att göra en långsiktig och målinriktad gemensam vision. Vår centrumvision är en viktig pusselbit i stadsvisionen för hela Motala.

Siktet är inställt på 2025

Det här är inte plan som visar exakt hur det ska bli, men den ger en bild av hur vi vill ha vårt centrum i framtiden. Det kommer att ta många år att förverkliga visionen. Det viktigaste är kanske vägen dit – att det märks att det händer något nytt och att centrum blir finare för varje år. Vi kommer att arbeta målmedvetet och vi hoppas att Motala ska utses till Årets Stadskärna om några år. Med Motala centrum 2025 tar vi tar nu ett viktigt kliv i riktning mot en attraktivare stadskärna.

Tillsammans kan vi utveckla centrum

Vi är fem parter som står bakom denna vision. Under hösten 2012 hade vi en bred diskussion då vi fick in många intressanta tankar och idéer om hur vi tillsammans kan förbättra vårt centrum. Synpunkterna finns beskrivna i en samrådsredogörelse som tillhör visionen. Synpunkterna har arbetats in i denna slutgiltiga version av Motala centrum 2025. I anslutning till visionen lägger Motala kommun fram en utvecklingsplan, som visar vilka projekt och åtgärder kommunen ska genomföra.

Robert Bendz
Fastighetsägarna GFR

Anders Donlau
AB Göta kanalbolag

Lars Samuelsson
Tillväxt Motala

Camilla Egberth
Motala Kommun

Lisbeth Sager
Mitt i Motala - Centrumföreningen

Vår vision – så är Motala centrum 2025

Foto Oskar Lüren

Ett inbjudande, livfullt och inspirerande centrum med en dynamisk stadskänsla i ständig utveckling. Det är så vi ser framtidens Motala centrum.

Vi har tagit vara på det som är utmärkande och unikt med vår stadskärna: Det fantastiska läget vid Göta Kanal och Vättern, Baltzar von Platens karakteristiska solfjäderform, hamnen, Stora Torget och alla våra fina parker.

Staden har vänt sig ännu mer mot vattnet och blivit tätare. Vi har fått ett rikare utbud av restauranger och butiker. Affärsstråken och Stora Torget myllrar. Torghandeln är livlig och Motalas största turistmagnet, Vätternrundan, har fått sällskap av nya lockande evenemang. Centrummiljön är snygg och spännande men också trivsamt, trygg och tillgänglig att vistas i och att gå eller cykla igenom. Det är lätt att ta sig till centrum med tåg, buss, bil, båt, cykel eller till fots.

Tre huvudspår

Visionen bygger på tre huvudspår:

- Ett centrum med unika värden
- Ett livfullt och dynamiskt centrum
- Ett centrum som inspirerar och bjuder in

Ett centrum med unika värden

Det perfekta läget vid Vättern och Göta kanal, de många parkerna och den utmärkande solfjäderplanen ger vårt centrum sin alldeles unika karaktär. I hamnen finns nu en större gästhamn och ett badhus. Fler bostäder i vattennära lägen och bryggor gör att vattnet blir en ännu viktigare del av centrumets identitet.

Motalabornas positiva öppenhet tillsammans med de allt flera entusiastiska besökarna skapar den trivsamma och familjära stämningen.

Ett livfullt och dynamiskt centrum

Motala centrum har fått en mer dynamisk stadskänsla med ett rikt utbud av restauranger och affärer, nya bostäder och många fina platser för möten och aktiviteter. Ett ständigt flöde av människor skapar liv och rörelse från morgon till kväll och centrum utvecklas hela tiden med ökad omsättning i handeln, nya verksamheter och nya evenemang.

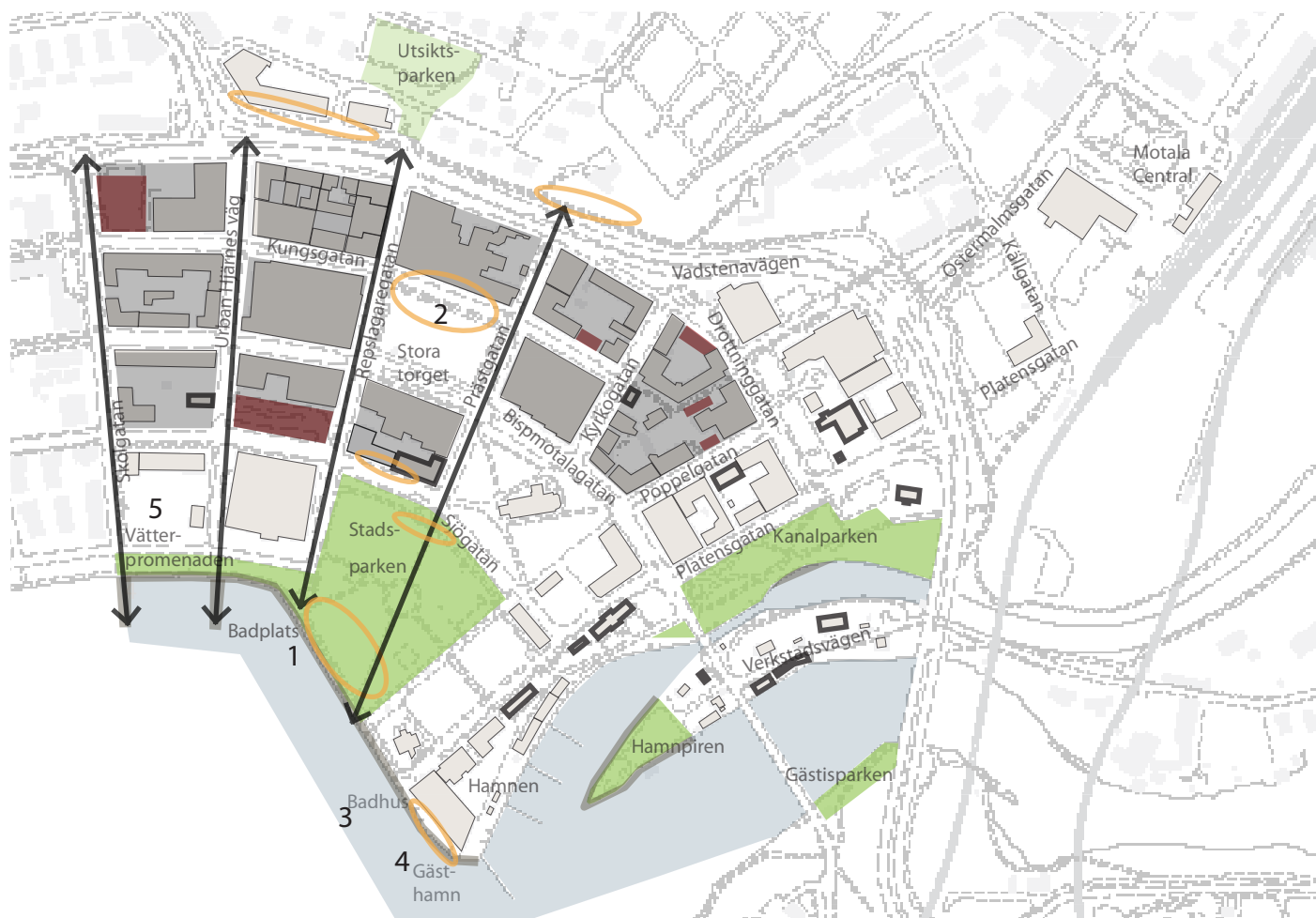
Ett centrum som inspirerar och bjuder in

Motala centrum har blivit mer inspirerande med nya intressanta och lekfulla miljöer, spännande arkitektur, gedigna material och vackra detaljer. Nya bilfria gator och gångfartsgator gör det inbjudande att strosa runt i stadskärnan och det har blivit lättare att ta sig fram både till fots och på cykel.

Centrumområdets avgränsning

Ett centrum med unika värden

TECKENFÖRKLARING

- Viktiga siktlinjer i solfjädersplanen, där planteringar bör anpassas
- Lägen för ny byggnader som stärker solfjädersplanens kvartersmönster
- Parkområde med utsikt över solfjädersplanen
- Söderläge för uteserveringar och sittplatser
- Kvarter i den ursprungliga solfjädersplanen
- Parkområde som bör få bättre fysiskochvisuellvattenkontakt
- Soltrappa/trädäck/båtplatser
- Byggnad med stort kulturvärde, kan bli aktuell för byggnadsminnesförklaring
- 1, 2 .. Idéprojekt, se sid 4 - 5

Få städer har ett så gynnsamt läge som Motala. Centrum ligger intill Vätterns utlopp, Motala Ström, i en sydvästsluttning med Bondebackas skyddande gröna höjd i norr. Det innebär att vi har många fina, soliga lägen med utsikt mot vattnet. Det kan vara en av anledningarna till att Motala har de äldsta spåren av bosättning i östra Mellansverige. Fynden från de arkeologiska utgrävningarna inför bygget av dubbelspåret har satt Motala på kartan internationellt.

Baltzar von Platen tog väl vara på dessa förutsättningar när han ritade den unika solfjädersplanen, som fortfarande präglar staden. De långsgående gatorna i Centrum och Gamla stan bildar en kvartscirkel som följer Motalavikens rundning. Eftersom de böjer av lite grann för varje kvarter blir gatumiljön mer sluten och rumsskapande än i andra städer. De tvärgående, radiella, gatorna strålar samman i Platens punkt ute i Motalaviken. Den är markerad med konstverket "Visionärens vinkelben" av Tommy Jerhammar.

I andra riktningen leder de radiella gatorna upp mot Bondebacka med sina radiomaster och sin grönska. För att förstärka den unika solfjädersplanen är det angeläget att hålla siktlinjerna i de radiella gatorna öppna och att komplettera med ny bebyggelse i kvarteren där det är tomt i dag.

Motala har många exempel på folkhemmets och varuhusbyggandets tid runt och kring Stora torget. Men det finns också äldre byggnader med stort kulturhistoriskt värde, bl a i hamnen.

Motala är Göta kanals huvudstad, med Kanalbolagets kontor och en sluss som markerar början på östgötadeln av kanalen. Radiostationen på Bondebacka ovanför centrum och anropet "Stockholm-Motala" är en annan symbol för staden.

Till det som kan sägas vara unikt i Motala centrum hör också den familjära, vardagliga och lite avslappnade stämningen.

Ett centrum med unika värden

Så här vill vi tillvarata det fina läget

- Synliggöra de arkeologiska fyndplatserna
- Nyttja söderlägena för uteserveringar, sittplatser m.m.
- Använda höjdskillnaderna för att skapa utblickar och sittplatser som t.ex på Urban Hjärnes väg

Så här vill vi förstärka upplevelsen av solfjädersplanen:

- Behålla siktlinjerna i de radiella gatorna mot "Visionärens vinkelben", genom att anpassa trädplanteringar, trädskronor och belysningsarmaturer m.m.
- Förlänga och förstärka de radiella gatorna ner till Vätterpromenaden med t.ex. parkrum eller båtplatser
- Respektera de ursprungliga kvartersgränserna
- Komplettera med nya hus utefter gatorna där det saknas
- Rusta upp Utsiktsparken och göra den tillgänglig för alla
- Förstärka siktlinjen mellan Drottningplan och vattnet i Urban Hjärnes väg
- Förstärka platsen kring statyn av Baltzar von Platen på Stora torget

Så här vill vi förstärka vattenkontakten:

- Kajerna kompletteras med trappor eller bryggor för att göra det möjligt att känna på vattnet
- Dragvägen utefter kanalen återskapas i Kanalparken
- En soltrappa ned till vattnet anläggs i Kanalparken
- Skapa en direktkontakt mellan hamnen och parkerna
- Rusta upp utsidan av Motormuseet mot vattnet
- Ny bebyggelse i kvarteren längs Vätterpromenaden utformas för att få god vattenkontakt
- Skapa aktiviteter i vattnet eller längs med Stadsparken och Vätterpromenaden, t.ex. ett badhus, badplats, gästhamn
- Utveckla Hamnpiren till en plats för hela familjen
- Låta arkitekter skissa på hur Stadsparkens och Vätterpromenadens potential kan tillvaratas för att utveckla stråket längs vattnet

För att förstärka de radiella gatorna kan de förlängas med båtplatser och bryggor. Tidigare har det funnits båtar längs Vätterpromenaden, som syns i bilden ovan.

Övre delen av Repslagaregatan rustades upp 2013. Tanken med utformningen är att mittpartiet på gatan ska vara fritt från träd, belysning, bänkar och uteserveringar så att siktlinjen mot Visionärens vinkelben bibehålls.

2013 lanserades platsvarumärket Östergötlands sjöstad. Med platsvarumärket sammanfattas Motalas konkurrensfördelar mot omvärlden. Begreppet "sjöstad" signalerar positiva värden som livskvalitet, vatten, frihet och god miljö. Platsvarumärket bör förstärkas bl a genom att vattenkontakten stärks i centrum.

1. Stadsparken och Vätterpromenaden

Solfjädersplanen möter Vättern i en vacker trädplanterad båge som ansluter till stadsparken och hamnen. Här finns fantastiska möjligheter att utveckla strandpromenaden med båtliv, bad, utomhusaktiviteter och serveringar i direkt anslutning till centrum.

Ill Johan Ahlström

Ett livfullt och dynamiskt centrum

TECKENFÖRKLARING

- Handel
- Restauranger och caféer
- Prioriterat kommersiellt huvudstråk för handel
- Viktigt att skapa gatu-kontakt i bottenplanet
- Museer, kyrka, bibliotek, station m.m.
- Område för nya restauranger och caféer
- Sekundära kommersiella stråk för handel
- Lägen för ny bebyggelse
- 1, 2 Idéprojekt, se sid 8 - 9

För de flesta motalabor är centrum det självklara målet när vi vill handla, träffas och umgås. Motala Centrum har ett rikt butiksutbud som klarat konkurrensen bra jämfört med andra städer av vår storlek. Om vi vill locka hit ännu fler besökare och nya invånare måste centrum vara så innehållsrikt och attraktivt att man inte väljer att åka någon annanstans. Det ska finnas en blandning av butiker, kultur, nöjesliv, arbetsplatser och bostäder. Och det ska sjuda av aktivitet både dag- och kvällstid. Ju rikare utbud av butiker, restauranger, caféer och annan service – desto fler besökare.

Butikskedjor, restauranger och caféer får gärna koncentreras till de centrala butiksstråken, citykärnan. Men det ska också finnas plats för lokala småföretagare och lite mer ovanliga verksamheter. Med ett bra samarbete mellan fastighetsägarna och centrumföreningen kan butikerna lokaliseras så att centrum stärks kommersiellt samtidigt som vi tar vara på de mindre och unika verksamheterna. En livaktig torghandel bidrar till ett rikare utbud och ett lockande folkliv.

Drottningplan, hamnen och vårt nya resecentrum vid Motala central blir viktiga delar av centrum där det kommer att röra sig många människor. Dessa platser behöver knytas närmare Stora Torget och den kommersiella kärnan med tydliga och livaktiga stråk.

I ett livfullt centrum är det ständigt något nytt på gång. Nya hus, nya butiker, nya företag, nya restauranger o.s.v. Det finns stora möjligheter att bygga till och bygga nytt i Motala centrum. År 2025 siktar vi på att det har byggts minst 100 nya lägenheter och 1000-tals m² nya lokaler för butiker, restauranger och caféer.

I vårt livfulla centrum ska vi ha många evenemang. Vätternrundan är förstås det största arrangemanget, men vi ska också ha stadsfester, köpdagar, uppträdanden, loppis, tillfälliga utställningar, manifestationer och demonstrationer. Centrum ska fungera som en öppen arena som vi tillsammans fyller med liv.

Ett livfullt och dynamiskt centrum

Så här vill vi stärka centrum som handelsplats:

- Fördjupad samverkan i centrumföreningen enligt Svenska Stads kärnors arbetsmodell
- Arbeta fram en marknadsplan och ny handelspolicy för ökad omsättning i balans med externhandeln
- Ta fram ett varumärke för centrumhandeln
- Effektivisera marknadsföringen mot boende i Motala och omgivande kommuner samt mot turister
- Samordna handeln med besöksnäringen
- Prioritera ett varierat butiksutbud
- Utökade och samordnade öppettider
- Locka hit butikskedjor, starka affärsankare som ännu inte finns här
- Erbjud bra villkor för lokala, unika butiker och verk samheter
- Underlätta för torghandeln m fl aktiviteter på torget
- Utöka antalet arbetsplatser och kontor i centrum
- Samverka mer med grannkommuner
- Ett redan bra bemötande av kunder kan bli ännu bättre - gäller alla som jobbar i centrum
- Bli årets stads kärna 2016!

Så här vill vi stärka torghandeln:

- Förnyelse av Stora torget med hänsyn till torghandelns behov
- Se över upplåtelsevillkor
- Förbättra servicefaciliteter på torget

Så här vill vi satsa på de kommersiella stråken:

- Lokalisera starka affärsankare strategiskt så att de kommersiella stråken stärks
- "Klustra" verksamheter som gynnar varandra
- Slutna fasader byggs om så de har gatukontakt i bottenplanet
- Stärka handeln vid Drottningplan och Platensgatan när kollektivtrafiken läggs om
- Knyta samman Stora torget, Hamnen, Drottningplan och Motala Central med tydliga kommersiella gångstråk

Så här vill vi stärka restaurangnäringen:

- Utveckla specialiserade restaurangstråk
- Förstärka restaurangmiljöerna vid hamnen, hamnpiren och på Stora torgets solsida
- Underlätta för flereserveringar
- Möjliggöra för caféer m.m. i stadsparken, kanalparken, kallbadhuset och Motala central
- Utöka öppettiderna kvällstid
- Utöka utbudet av restauranger

Så här vill vi stärka företagandet i centrum:

- Locka fler företag till Motala centrum med hjälp av t.ex. inkubatorverksamhet

För att centrum ska skjuda av aktivitet är det viktigt att bottenplanet i byggnaderna har god gatukontakt d.v.s. att de består av butiker, restauranger och caféer, som här i Malmö.

Torghandeln är viktig för Motala centrum. Den stärker centrum som handelsplats.

En ny trend är att kombinera butik och restaurang, som här i Urban Deli i Stockholm

Ett samlat restaurangstråk, som här på Möllevångstorget i Malmö, genererar fler besökare. Vi vill utveckla detta i centrum, i hamnen, runt torget och vid Drottningplan!

Ett livfullt och dynamiskt centrum

Så här vill vi stärka företagandet i centrum, forts:

- Stärka nyföretagnade och stimulera befintliga företag
- Arbeta för att lokalisera högre utbildning och kunskapsföretag i centrum

Så här vill vi utveckla Motala som turist- och evenemangsstad:

- Utveckla de evenemang och den kompetens som finns.
- Se till att gatu- och parkrummen är flexibila och tåliga
- Ta vara på idéer för nya evenemang, aktiviteter m.m.
- Fler kultur- och sportevenemang
- Utveckla hamnområdet med utbyggd gästhamn, komplettera/anpassa byggnaderna och iordningställ hamnplanen
- Marknadsföra de evenemang som anordas bättre

Så här vill vi förtäta centrum med byggnader:

- Rivningstomter och tillfälliga parkeringar bebyggs
- Befintliga hus får till- eller påbyggnader
- Komplettera med ny bebyggelse utmed Vadstenavägen när biltrafiken minskar
- Ny byggnad byggs för blandat ändamål; bostäder och/eller kontor med handel/butiker i bottenplanet och parkering i källargarage eller p-anläggningar
- Parkeringsanläggningar byggs i flera plan på väl valda platser
- Fler vandrarhem och hotell

Så här vill vi bygga fler bostäder:

- Utnyttja de attraktiva lägena nära vattnet
- I de kommersiella stråken ska det vara butiker/ restauranger i bottenplanet
- Lös parkeringsbehovet med källargarage eller P-anläggningar
- Ta vara på möjligheterna till utsikt
- Skapa gröna innergårdar
- Möjliggöra för olika boendeformer; bostadsrätter, hyreslägenheter, äldreboende och studentboende

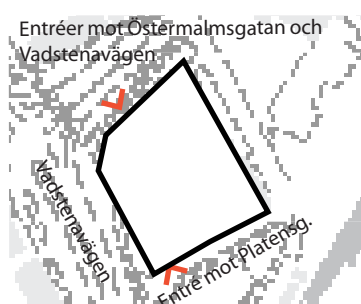
Clas Ohlsons etablering vid torget för några år sedan har stärkt centrumhandeln.

Motala centrum är start - och målpunkt för världens största motionslopp på cykel, Vätternrundan. Vätternrundan är ett viktigt varumärke för staden som genererar stora intäkter under evenemangstiden.

1. Kv Linden

Kvarteret Linden ligger strategiskt vid Vadstenavägen/ Östermalmsgatan. Nya butikslokaler med entré mot Platensgatan skulle göra stråket mot Motala Central mer intressant. Det också viktigt att ett nytt hus inte får slutna baksidor mot de andra gatorna. Byggnaden behöver också ha en viss höjd för att passa in i stadsmiljön. Kvartersgränserna bör anpassas till ombyggnaden av Vadstenavägen och korsningarna.

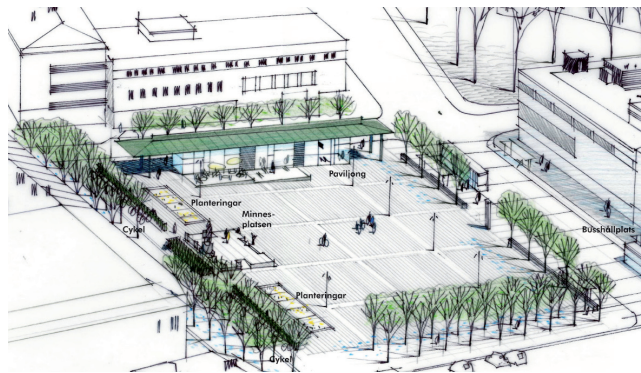
Arkitekturen får gärna vara modern, men det krävs en omsorgsfull utformning i detta väl synliga läge.

Ett livfullt och dynamiskt centrum

2. Stora torget

Stora torget, som verkligen är ett stort stadstorg, var en viktig del av Baltzar von Platens plan för Motala. Torget fick sin nuvarande utformning på 1980-talet. Samråden om Motala Centrum och om stadsvisionen har visat att det finns starka önskemål att aktivera och förbättra torget och att det behövs en fortsatt dialog om utformningen.

Skissförslaget till höger visar ett tänkbart alternativ, där parkeringarna ersätts av uteserveringar, torghandel och evenemang när behov finns. Vissa tider kan dessa önskemål krocka med varandra och då krävs kloka avvägningar och ett flexibelt system för upplåtelse. Busshållplatserna har ändrats så att det blir mer plats framför Baltzarhuset. En transparent glaspaviljong placeras enligt denna skiss på

Förslagsskiss av Thorbjörn Andersson och PeGe Hillinge, Sweco. Torgets utformning är det många som har synpunkter på, och därför krävs en fortsatt dialog.

östra sidan. Den kan innehålla turistinfo, väntrum, toaletter och ett café med uteservering.

3. Centralt bostads-, butiks- och parkeringsläge

När express- och landsbygdssbussarna får nya hållplatser kan bussterminalen vid Sjögatan ersättas med bebyggelse.

Det finns ett stort behov av parkering, bl. a. för Motala Convention Centre och för att kunna ta bort p-platser på Stora Torget. Därför föreslås parkering i de två understa våningsplanen, med bostäder ovanpå. Läget är utmärkt med utblickar mot stadsparken och vattnet. I bottenplanet mot Repslagaregatan bör det vara butikslokaler.

Sammanlagt skulle man kunna skapa ca 30 lägenheter, 200 m² lokaler och 130 allmänna bilplatser, utöver dem som tillgodoser husets egna parkeringsbehov.

Illustrationerna till höger visar hur byggnaden skulle kunna tänkas se ut från Sjögatan, både dag- och nattetid.

dockson arkitekter

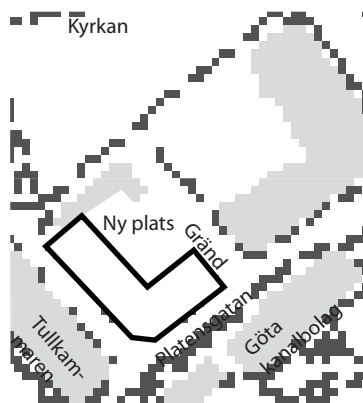

dockson arkitekter

4. Samlingslokaler och bostäder

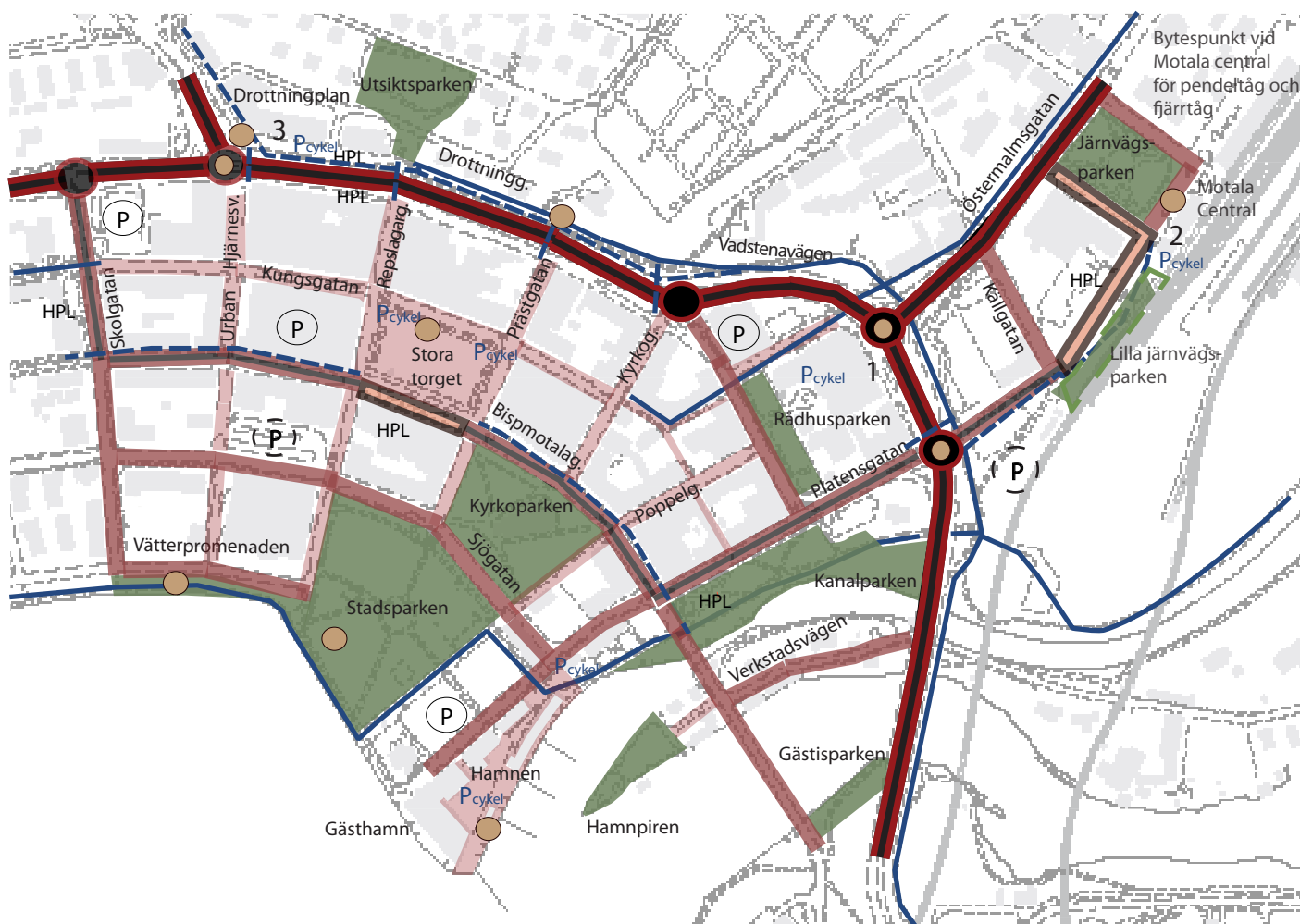
Den före detta bensinstationen i kvarteret Lotsen mellan kanalkontoret och kyrkogården ägs av Motala församling. Här kan man tänka sig lokaler för kyrkans behov och gärna butiker. Läget i nära anslutning till hamnen och med utsikt över Motalaviken gör tomten även lämplig för bostäder. Nivåskillnaderna gör det lättare att anordna parkering i ett undre plan.

I grannkvarteret finns två vackra äldre hus med fasader mot Platensgatan och Bispmotlagatan.

Förslag på bebyggelse, där byggnaden öppnar upp sig mot kyrkan.

Ett centrum som inspirerar och bjuder in

TECKENFÖRKLARING

Gator o platser i citykärnan: Stadsliv, uteserveringar, gående och cyklar prioriteras. Gånggator eller gångfartsgator.	Stadsgata med busstrafik	Korsning i huvudgatusystemet	P _{Cykel} Cykelparkering	HPL Hållplatsläge buss
Huvudgata med busstrafik	Bussgata	Parkeringsanläggning	Park	Gång- och cykelbana
Stadsgata		(P) Ny p-anläggning	Lämplig plats för konstverk/effektbelysning	Ny gång- och cykelbana
				1,2.. Idéprojekt, se sid 13-14

Stadens centrum är inte bara ett köpcentrum. Där ska vi och våra gäster alltid vara välkomna. Det är stadens "vardagsrum", där vi träffas, trivs, upplever, kopplar av och strosar omkring.

De offentliga miljöerna är vårt gemensamma arv och ansvar. För att centrum ska kännas inbjudande och locka till sig besökare, fler näringsidkare o.s.v behöver centrums gator, torg och parker vara vackra, välskötta och gärna överraskande. Därför vill vi satsa på upprustning, skötsel och nytillskott av gator, träd, planteringar, skyltar, konst, belysningsarmaturer och husfasader. Det är viktigt att utformningen samordnas och därför ska Motala kommun ta fram ett stadsmiljöprogram.

I centrum vill vi se fler sittplatser, en livaktigare torghandel, fler uteserveringar och evenemang som får folk att vistas utomhus och inte bara skynda till närmaste butiksentré. När miljön och gatulivet förbättras söker sig fler till centrum och en god spiral uppstår även för handeln.

Centrum ska vara en tryggt och tillgängligt även för dem som har en funktionsnedsättning. I citykärnan ska fotgängare ha företräde. Gamla genomfarten byggs om så att den blir trygg och lätt att korsa för gående. I länets bästa cykelstad ska centrum även vara anpassat för cyklister, med säkra cykelvägar och gott om cykel-P. Stadsbussarna ska även i fortsättningen stanna på Stora Torget. Express- och landsbygdstrafiken flyttas från Sjöгатan till Drottningplan. Så kan vi skapa ett hållbart trafiksystem i centrum.

Även om cyklister och bussresenärer står för en ökande andel av handels omsättning, måste centrum vara lätt att nå även för bilburna besökare. Med en ny infart vid Kyrkogatan och välbelägna parkeringsanläggningar blir det lätt att ta bilen till centrum. För dem som behöver komma mycket nära ska det finnas korttidsparkeringar på de centrala gångfartsgatorna och ev även på torget, men en del av dem kan tas bort under sommarhalvåret för att ge plats för uteserveringar mm. För att få omsättning på platserna behövs ett taxesystem.

Ett centrum som inspirerar och bjuder in

Så här vill vi göra centrum mer lockande:

- Fler aktiviteter i parkerna och torgrummen, t ex boule, schack, utomhusgym, skridskobana, pulkabacke
- Fler konstinstallationer/verk som inspirerar
- Använda robusta möbler och konstverk som tål lekfulla barn
- Skapa små platser i gatumiljön och rum i parkerna
- Skapa nya platser för alla åldrar, t.ex. på "PK-torget".
- Effektbelysa träd, byggnader och tunnlar för att öka upplevelsen av centrum, förnya julbelysningen
- Årligt loppis, allsång eller rekordslagning
- Fler, mer spontana lekaktiviteter tillskapas i centrum

Barnen och ungdomarna ska känna sig välkomna i centrum. Hur åstadkommer vi det?

Så här vill vi förbättra gator och torg:

- Gator och torg ska successivt byggas om och rustas upp
- Enkla men gedigna material ska användas
- Se till att markbeläggningarna är välutformade och att uteserveringarna är prydliga
- Utöka antalet sittplatser, vackra planteringar, träd och sopkorgar och förbättra belysningen längs gatorna
- Upprusta hamnplanen
- De centrala gatorna ges en generell utformning så att trafiken kan regleras på olika sätt

Ny passage över Bispotalagatan vid Hamnen och Kanalparken.

Så här vill vi försköna parkerna:

- Stadsparken får bättre vattenkontakt och utformas så att evenemang och aktiviteter underlättas
- Stadsparken rustas upp med bibehållen karaktär får intimare belysning och moderniseras tekniskt
- Fräscha upp lekplatsen i Stadsparken
- Kanalparken ska vara en fin entré till centrum för gående, cyklisterna och båtutrustning
- Järnvägsparken ska vara en vacker och inbjudande entré för resenärer. Parken rustas upp och anpassas till aktuella behov, men med bibehållen grundstruktur.
- En ny park, Lilla järnvägsparken, förstärker stråket mellan stationen och Kanalparken
- Rådhusparkens koppling till Rådhuset stärks
- Vätterpromenaden får fler aktiviteter och trädvolymerna minskas för att möjliggöra utblickar mot vattnet
- Gästisparken återfår sin status och roll som stadsentré
- Utsiktsparken har ett fint läge men behöver göras vackrare och bli tillgänglig för rörelsehindrade
- Öka den biologiska mångfalden i centrums parker
- Dagvatten tas om hand i öppna lösningar där det är möjligt

Äldre foto från Stadsparken

Vackra markbeläggningar, upplysta träd och fina möbler skapar en trivsamt och inbjudande miljö. Exempel från Bordeaux, Frankrike.

Så här vill vi att husen ska se ut:

- Nya byggnader placeras så att de förstärker kvartersmönstret
- Variation inom kvarteren när nya hus byggs
- Stadsmässiga hus med 4-5 våningar
- Modern och ekologiskt miljövänlig arkitektur
- Omsorgsfull detaljutformning
- Fräscha upp befintliga fasader

Exempel på en modern byggnad med en detaljrikdom och ett uttryck som passar in i övrig bebyggelse.

Ett centrum som inspirerar och bjuder in

Så här vill vi göra centrum mer promenad- och cykelvänligt:

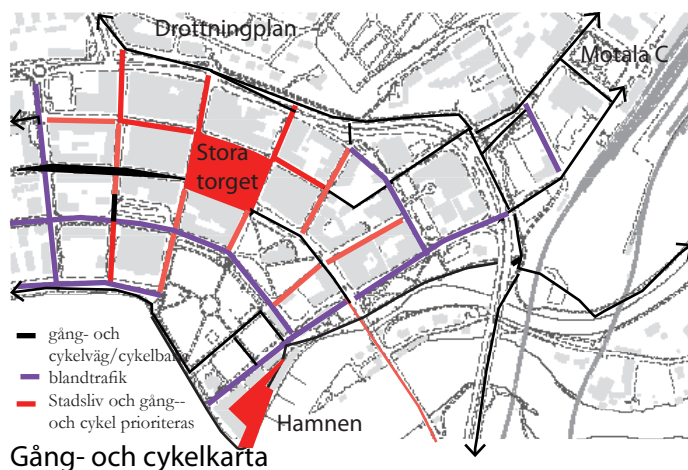
- I citykärnan kring Stora Torget får fotgängare företräde. Gatorna är gågator eller gångfartsgator, där trafiken är begränsad och sker på de gåendes villkor.
- Varutransporter sker på tider när få rör sig i centrum
- Även de radiella gatorna mellan Skolgatan och Platensgatan blir gågator eller gångfartsgator.
- Sjögatans och Bispotalagatans trottoarer breddas.
- Korsningar med biltrafik blir upphöjda och får avvinkande markbeläggning
- Vadstenavägen byggs om med säkra passager vid Drottningplan, Kyrkogatan, Östermalmsgatan och Platensgatan
- Belysningen förbättras, särskilt på mörka och otrygga platser
- Fler bostäder som ger ökad trygghet utmed viktiga gångstråk, som genom Kv. Telegrafan
- Trygghetsvandringar och samarbete med polisen ger underlag inför ombyggnad av gator och parker
- Förbättrad tillgänglighet för människor med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga
- På Strömbron skall gående och cyklister få mer utrymme för trygg passage
- Nya cykelbanor byggs där det saknas, t ex på Bispotalagatan och vid Drottningplan
- Gång- och cykelbanan utmed Vadstenavägen byggs om med bekvämare lutningar
- Underhåll och skötsel prioriteras på centrala gång- och cykelstråk
- Cykelstråk och entrépunkter förtydligas i centrum
- Passager för gång- och cykeltrafikanter i korsningar trafiksäkras
- Sänkt hastighet på gatorna i centrum
- Cyklister prioriteras i trafiken efter gående, vilket ska synas i den fysiska utformningen
- Ordna cykelstationer och lånecyklar
- Fler cykelparkeringar vid viktiga målpunkter
- Stråken mellan Motala central, Stora torget och hamnen förstärks

Så här vill vi att centrum ska bli lättillgängligt med tåg, buss och båt:

- Tätare pendeltågstrafik och samordning med stadstrafiken
- Motala central stärks som knutpunkt för alla trafikslag
- Alla busslinjer, både lokalbussar och landsbygds- och expressbussar angör Motala central
- Busshållplatsen vid Stora torget för stadsbussarna rustas upp och anpassas till sin nya roll som hållplats
- Busstationen vid Sjögatan kan läggas ned och ersättas av en ny hållplats för landsbygds- och expressbussar vid Drottningplan
- Gästhamnen byggs ut
- Infartsskyltning även från farleden på sjön

Cykeln har en särskild plats i motalabornas hjärtan. För några år sedan utsågs Motala till årets cykelstad.

Strömbron är en viktig entré till centrum, särskilt för cykeltrafiken.

Ny markbeläggning och belysning på Repslagaregatan.

Ett centrum som inspirerar och bjuder in

Så här kan centrum bli lättillgängligt med bil:

- Parkeringarna ska vara lätta att nå från centrumringen som bildas av Vadstenavägen, Drottninggatan, Skolgatan, Sjögatan och Platensgatan
- Parkeringarna i centrum och inom nära gångavstånd från centrum ska räcka även när behovet är som störst
- En ny tillfart från Vadstenavägen byggs vid Kyrkogatan
- Alternativa parkeringar ska finnas när torgparkeringen tas i anspråk för evenemang och uteserveringar mm.
- Skyltning vid entréerna till centrum som visar var det finns lediga parkeringsplatser
- Långtidsparkering för dem som arbetar i centrum ska finnas utanför Vadstenavägen och Drottninggatan, t ex vid Platensgatan
- Korttidsparkering på kantstensparkeringar i centrum för snabba ärenden
- C-ringens roll ska stärkas och göra det lätt att hitta i centrum
- Det är möjligt att köra på alla gator förutom på gågator

Space syntaxkartan ovan, som har tagits fram i TTP-projektet (Tillgänglighet, tillväxt och planering). Den visar på vilka gator som har hög tillgänglighet (röd) till låg tillgänglighet (blå) för gående. Det syns tydligt att den tidigare genomfartsleden, Vadstenavägen är en barriär som behöver överbyggas.

Så här kan P-behovet tillgodoses:

Det kan bli en brist på parkering när nya hus byggs och torget görs om. Då måste vi bygga P-hus eller källargarage.

Kartan visar var det finns bra lägen i närheten av C-ringen.

- P-platsen i kv Buntmakaren ligger bra till vid infarten på Skolgatan. Här är det sedan länge planerat för ett p-hus.
- Ev. påbyggnad av Gallerian med ytterligare en parkeringsvåning kan vara möjlig
- En ny byggnad på busstationstomten kan inrymma parkering i de två undre planen.
- Tillbyggnad eller påbyggnad av P-huset i kv Akacian
- En ny parkering, "Platens häst", har anlagts vid Vadstenavägen/Platensgatan. Kan på sikt bli ett P-hus.

Parkeringar vid centrumringen

1. Vadstenavägen

Motalabron och nya riksväg 50 har avlastat centrum för genomfartstrafik, och nu är det möjligt att bygga om Vadstenavägen till en mer stadsmässig gata. Till stor del räcker det med ett genomgående körfält i varje riktning, vilket kan ge utrymme för trädalléer. Det kommer också att bli möjligt att anordna övergångsställen i marknivå, bl a vid Kyrkogatan och Platensgatan.

Dock kommer Vadstenavägen även i fortsättningen att vara en viktig tillfart till centrum, och det måste finnas tillräcklig kapacitet för att klara broöppningar och vänstersvängar utan att det blir långa köer. Särskilt kollektivtrafiken måste ha god framkomlighet. Centrum kommer att få en ny tillfart med en cirkulationsplats vid Kyrkogatan. Även vid Östermalmsgatans anslutning blir det antagligen en cirkulationsplats ovanpå de befintliga gång- och cykeltunnlarna. På längre sikt är det önskvärt att även denna korsning kan bli mer stadsmässig med gång- och cykelpassage i plan och ny bebyggelse i anslutning till gatan.

Från trafikled....

.... till stadsmässig gata?

Ett centrum som inspirerar och bjuder in

2. Resecentrum vid Motala centralstation

I och med att dubbelspåret blev klart 2013 så blev det lättare att ta sig till och från Motala med tåg. Vid Motala central har ett resecentrum för alla trafikslag anlagts. En pendlarparkering vid f d godsmagasinet och upprustning av Järnvägsparken är på gång.

Motala Central har blivit en av stadens viktigaste mötesplatser. Miljön har rustats upp. I stationsbyggnaden finns väntsal och servicebutik.

Det är angeläget att knyta Motala Central närmare till centrum. Vägen till Stora Torget ska vara tydlig och trevlig, oavsett om man går, cyklar eller tar en stadsbuss. Gång- och cykelstråken måste förbättras, både längs Platensgatan och Östermalmsgatan/kv Telegrafan.

3. Drottningplan

Drottningplan eller Norrtull är stadskärnans norra entréplats. Den fungerade förr som busstation. När genomfartstrafiken försvinner, kan Drottningplan åter blir en viktig plats i staden. Konsulterna White och Ramböll har skissat på varsitt förslag för Drottningplan. I denna centrumvision presenteras förslagen mycket kortfattat. Hela materialet finns på kommunens hemsida www.motala.se.

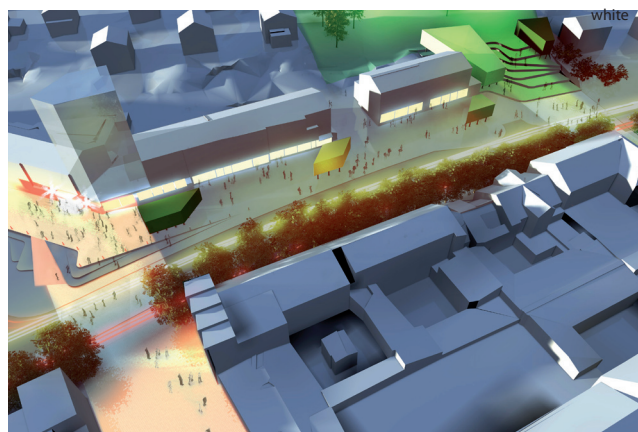
Rambölls förslag bygger på att göra gatorna smalare med ett körfält i varje riktning för att begränsa trafiken på Storgatan och Vadstenavägen. Nuvarande korsning med Drottninggatan blir en cirkulationsplats. Cykelbanorna längs Storgatan och Vadstenavägens norra sida knyts ihop. Träd planteras utefter gatan. Bussarna får hållplatsfickor på varsin sida. Gångtunnlarna tas bort. Ett upphöjt torg skapas vid hörnhuset på norra sidan. Hörnhuset kan ersättas med en högre byggnad för att markera platsen. Dessutom föreslås ett nytt hus på västra sidan av Storgatan.

Whites förslag har flera likheter med Rambölls. Man föreslår en vanlig korsning med trafikljus i stället för rondell. En kraftfull trädrad föreslås utefter Drottninggatan i hela dess längd för att markera gatans roll i solfjädersplanen. Även White föreslår att gångtunnlarna tas bort och att fotgängare kan passera i gatuplanet. Siktlinjerna från Urban Hjärnes väg resp. Replslagaregatan markeras med ett höghus i kvartershörnnet resp. med planteringar i Utsiktsparken. I väntan på ny bebyggelse på Storgatans västra sida får trädplaneringar avgränsa gaturummet.

Trafikytorna byggs om i en första etapp. Torgytorna och ev. husbyggnadsprojekt kommer senare. Att bygga ett höghus är för närvarande inte aktuellt, men ev. kan ett nytt hus tillkomma väster om Drottningplan. Nya hus måste prövas i detaljplan.

Rambölls förslag på Drottningplan, med en ny rondell och ett upphöjt torg vid sidan av rondellen.

Whites förslag på Drottningplan, med trafikljus, en kraftfull trädrad som ramar in solfjädersplanen och terrasser upp för utsiktsparken och vid trafikljuset.

Från vision till verklighet

Att förverkliga visionen tar tid - och kostar pengar!

För att förverkliga visionen krävs många åtgärder, från evenemang och utökade öppettider till investeringar i gator, torg och byggnader. Kartan på nästa sida visar ett stort antal projekt som alla är ett led i förverkligandet av centrumvisionen. Enbart upprustning av gator och parker uppskattas kosta 100 – 200 miljoner kronor. Allt behöver inte göras genast och en hel del är faktiskt redan genomfört eller på gång, t.ex. resecentrum vid Motala Central och Repslagaregatans övre del.

Om visionen ska förverkligas, måste kommunens och fastighetsägarnas insatser ökas väsentligt. Det krävs stora investeringar i gator, parker, byggnader och parkeringsanläggningar. Men det krävs också mer resurser för drift, skötsel och underhåll.

Vem ansvarar och vem betalar?

Kommunen svarar för allmänna platser som gator, torg och parker. Men Hamnplanen och kajerna tillhör **Göta kanalbolag**. **Fastighetsägarna** ansvarar för byggnader och gårdar inom kvarteren. De kan också bidra till värdehöjande upprustning av gator mm. **Centrumföreningen Mitt i Motala** är ett samarbete mellan näringsidkare, fastighetsägarna och kommunen. Föreningen driver kampanjer och samordnar de tre parternas insatser. **Tillväxt Motala** stödjer arbetet bla med marknadsföring och företagskontakter.

En utvecklingsplan visar vad som ska göras – och när

Visionen kompletteras med en utvecklingsplan som visar vad varje projekt kostar och när det kan genomföras. Eftersom kommunen ansvarar för de allra flesta investeringar som ska göras, blir det ett kommunalt dokument som tas efter samråd med övriga parter. Utvecklingsplanen behöver aktualiseras åtminstone vart tredje år.

Ett stadsmiljöprogram visar hur vi ska göra

När projekten genomförs måste vi se till att det verkligen blir bra. Det är viktigt att tre huvudspåren i visionen ska genomsyra allt det som byggs. För att säkerställa det ska ett stadsmiljöprogram tas fram. Det ska ange vilken kvalitet vi vill uppnå på markbeläggningar, planteringar, gatubelysning, skyltar, tillbyggnader mm. Ett sådant program har redan påbörjats på kommunens tekniska förvaltning.

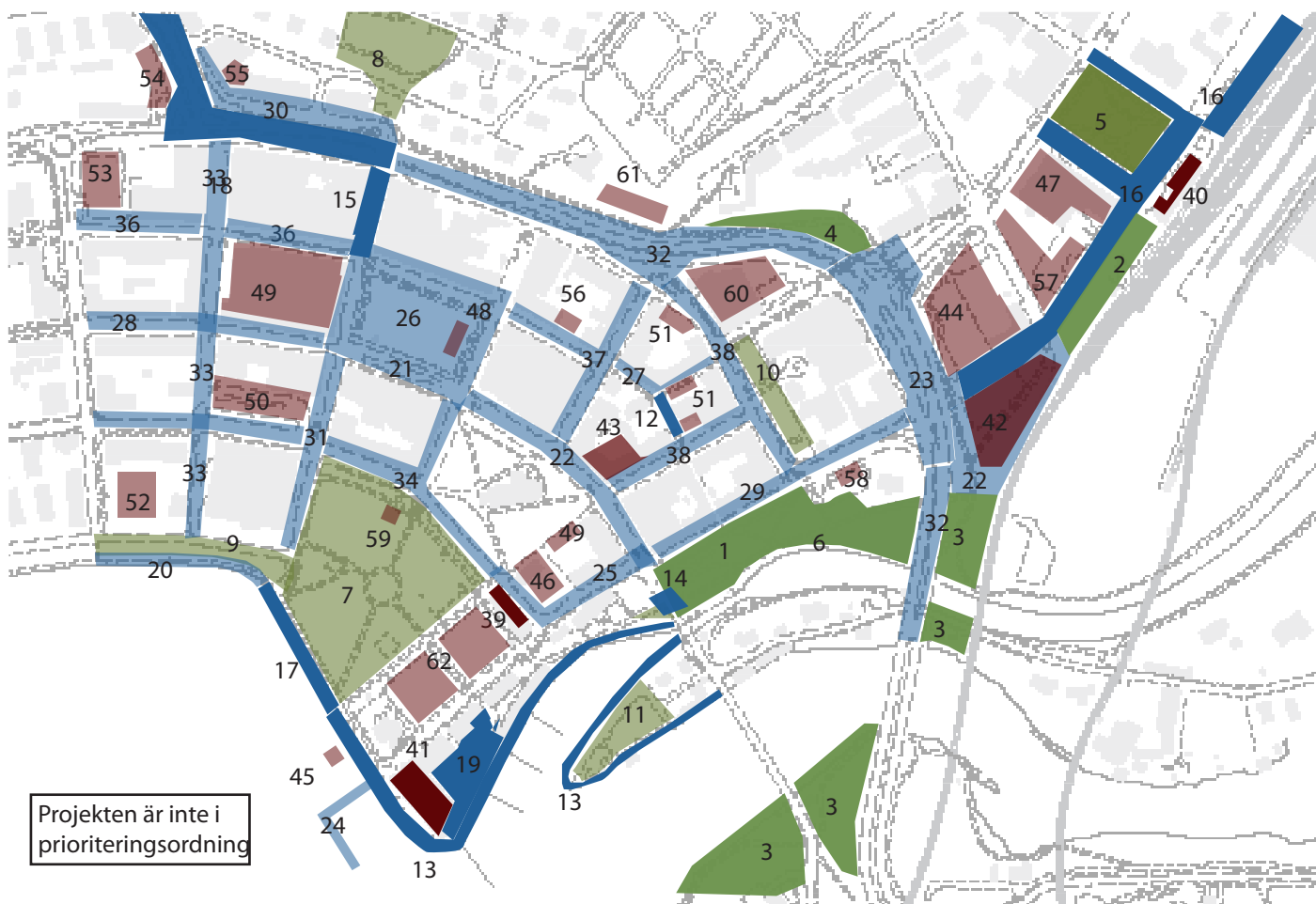
Samverkan

De fem parterna som står bakom visionen har olika roller och olika möjligheter att påverka centrum. Nu har vi en gemensam vision, men vi måste också dra åt samma håll i det praktiska arbetet. På initiativ av centrumföreningen, i samarbete med Fastighetsägarna GFR, Motala kommun och Bostadsstiftelsen Platen, samlades alla parterna i februari 2014 till en utbildning i Urban Centre Management. Denna arrangerades på plats i Motala, av Svenska Stadskärnor. Deras modell för stadskärneutveckling är en utgångspunkt för oss i det fortsatta arbetet. Under utbildningsdagarna tog vi också fram ett Citymanifest, se nedan.

Vi bildar en gemensam genomförandegrupp som träffas regelbundet för att samordna insatserna. Kommunen utser en processledare som kan samordna och representera alla kommunens enheter i centrumarbetet. För att genomföra parkeringsanläggningar kan en ekonomisk samverkan mellan de större fastighetsägarna och kommunen krävas, t ex i form av ett gemensamt ägt parkeringsbolag.

Från vision till verklighet - projektidéer

Parker och planteringar

Klara, pågående och planerade 2012-2014

- 1 Kanalparken; entréer, passager och planteringar
- 2 Stationsparken
- 3 Gästsparken/Strömparken
- 4 Slänt vid Vadstenavägen
- 5 Järnvägsparken
- 6 Soltrappa, Kanalparken

Möjliga projekt 2015 och framåt

- 6 Kanalparken, övrigt
- 7 Stadsparken, upprustning
- 8 Utsiktsparken
- 9 Vätterpromenaden
- 10 Rådhusparken
- 11 Hamnpien

Gator och anläggningar

Klara, pågående o planerade 2012-

- 14
- 12 Restaurering av trappa
- 13 Hamnkajen, reparation
- 14 Passage Bispotalag vid hamnen
- 15 övre Repslagaregatan
- 16 Motala C: Busshpl., gator, GC-väg, pendlerparkering
- 17 Kajen vid stadsparken, reparation
- 18 Drottningplan, gatuombyggn, GC
- 19 Hamnplanen, upprustning

Möjliga projekt 2015 och framåt

- 20 Kajen vid Vätterpromenaden, rep.
- 21 Stora Torget, busshållplatser
- 22 Bispotalagatan östra delen
- 23 Vadstenavägen, korsningar med Östemalmsg.och Platensg.
- 24 Utbyggnad gästhamnen
- 25 Del av Sjög./Platensg. inkl korsning med Bispotalag.
- 26 Stora Torget
- 27 GC-stråk Kv. Telegrafan
- 28 Bispotalagatan väster om torget
- 29 Platensgatan
- 30 Drottningplan, torgyta m.m.
- 31 Repslagareg, nedre delen
- 32 Vadstenav. inkl korsning Kyrkog
- 33 Urban Hjärnes väg inkl "PK-torget"
- 34 Sjögatan/Prästgatan
- 35 Sjögatan, västra delen
- 36 Kungsgatan, västra delen
- 37 Kyrkogatan/Kungsgatan
- 38 Poppelgatan/Drottninggatan

Byggnadsprojekt

Klara, pågående och planerade 2012-2014

- 39 Tullkammaren (Vätternakvariet)
- 40 Centralstationen, ombyggnad
- 41 Motormuseet, inredn övre plan
- 42 Parkering, "Platens Häst"
- 43 Kv Telegrafan, upprustning

Möjliga projekt 2015 och framåt

- 44 Butik i kv. Linden
- 45 Kallbadhus i Motalaviken
- 46 Samlingslokaler, boende i kv Lotsen
- 47 Kv Ingenjören, ombyggn
- 48 Paviljongbyggnad på Stora Torget
- 49 Ombyggnad Galleriahuset
- 50 P, handel, bostäder kv. Bagaren
- 51 Tre mindre nybyggnadsprojekt i kv. Telegrafan och Telefonen
- 52 Bostäder, kv. Seglaren
- 53 P, handel, kv. Buntmakaren
- 54 Bostäder, handel, kv. Kyrkoherden
- 55 Påbyggnad hörnhuset, kv. Spiran
- 56 Handel, bostäder, kv. Prinsen
- 57 Bostäder, handel, kv. Ingenjören
- 58 Bostäder och kafé i Kanalparken
- 59 Kafépaviljong i Stadsparken
- 60 Tillbyggnad P-hus, kv. Akasian
- 61 Ev. bostäder mm norr om Vastenav./Drottningg.
- 62 Ev. byggprojekt på hamnparkeringen

Det här är vår gemensamma vision
för Motala Centrum.
Nu samverkar vi för att genomföra den.

fastighetsagarna.se/gfr

tillvaxtmotala.se

motalacentrum.se

motala.se

gotakanal.se